

Verkenning van genderverschillen in het onderwijs op Curaçao.

VOORWOORD

Het is mij een groot genoegen om u deze publicatie, getiteld "**Verkenning van genderverschillen in het onderwijs op Curaçao,**" te presenteren. In een tijd waarin de maatschappelijke discussie over gendergelijkheid steeds prominenter wordt, is het van essentieel belang om inzicht te verkrijgen in hoe genderverschillen zich manifesteren binnen verschillende sectoren, en in het bijzonder binnen het onderwijs.

Het onderwijs speelt een cruciale rol in de vorming van onze toekomstige generaties. Het is niet alleen een middel om kennis over te dragen, maar ook een arena waar sociale normen en waarden worden ontwikkeld en versterkt. Daarom is het belangrijk om te begrijpen hoe genderdynamiek binnen het onderwijs invloed kan hebben op de leerervaringen en uitkomsten van leerlingen.

Aan de hand van Census 2023 gegevens wordt er in deze publicatie gekeken of er significante verschillen zijn in het onderwijscarrière van jongens en meisjes. Er wordt gekeken naar het (speciaal) funderend en het (speciaal) voortgezet onderwijs, het Secundair en Hoger beroepsonderwijs, en Wetenschappelijk Onderwijs op Curaçao.

Met deze publicatie wil het Centraal Bureau voor de Statistiek een bijdrage leveren aan het discussie over het genderproblematiek binnen het onderwijs. Deze publicatie is geschreven door drs. Petra van Deursen. Een woord van dank gaat uit naar een ieder die op directe of indirecte wijze heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze publicatie.

Drs. Sean de Boer
Directeur CBS

INHOUDSOPGAVE

LIJST VAN FIGUREN	3
LIJST VAN AFKORTINGEN	4
INLEIDING.....	5
ONDERWIJSLOOPBAAN.....	6
FUNDEREND ONDERWIJS.....	10
SPECIAAL FUNDEREND EN VOORTGEZET ONDERWIJS	12
HET VOORTGEZET ONDERWIJS	16
SECUNDAIR BEROEPSONDERWIJS	21
ONDERWIJSRICHTING SBO.....	24
HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)	28
CONCLUSIE GENDERVERSCHILLEN ONDERWIJS CURAÇAO	33
SAMENVATTING	34
VERVOLGVRAGEN	38

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1 Curaçaose onderwijssysteem volgens ISCED classificatie.....	7
Figuur 2 populatie Curaçao en schoolgaande kinderen/jeugd (bron census 2023)	9
Figuur 3 Funderend onderwijs verdeling jongen meisje census 2023.....	10
Figuur 4 Funderend onderwijs naar geslacht en leeftijd (bron census 2023)	11
Figuur 5 Speciaal Funderend en Voortgezet Onderwijs verderling jongen en meisje census 2023.....	13
Figuur 6 Speciaal Funderend en Voorgezet Onderwijs naar geslacht en leeftijd (bron census 2023)	14
Figuur 7 Verdeling jongen meisje naar ondersteuningsbehoefte Speciaal Onderwijs (bron census 2023).....	15
Figuur 8 Voortgezet Onderwijs verdeling jongen meisje census 2023.....	16
Figuur 9 VSBO & HAVO/VWO naar verdeling jongen meisje (bron census 2023).....	17
Figuur 10 Verdeling jonge man/jonge vrouw naar onderwijsniveau VSBO en HAVO/VWO (bron census 2023)	18
Figuur 11 Verdeling jonge man en jonge vrouw naar sector/profielkeuze VSBO/HAVO VWO (bron census 2023)	19
Figuur 12 SBO 1,2,3,4 verdeling man vrouw census 2023.....	21
Figuur 13 Verdeling man vrouw naar onderwijsniveau SBO 1, SBO 2, SBO 3, SBO 4 & SBO 2-4 niet gespecificeerd	22
Figuur 14 SBO sectorgroep naar verdeling man vrouw (bron census 2023)	25
Figuur 15 SBO verdeling man vrouw naar sectorgroepen	26
Figuur 16 HBO, WO verdeling man vrouw census 2023	28
Figuur 17 HBO WO niveau naar verdeling man vrouw	29
Figuur 18 Verdeling man vrouw naar onderwijsniveau HBO Bachelor, WO Bachelor, HBO/WO master ..	29
Figuur 19 HBO/WO sectorgroepen naar verdeling man vrouw.....	30

LIJST VAN AFKORTINGEN

Lijst van afkortingen

AGO:	Arbeidsgericht Onderwijs
BAVO:	Basisvorming
D/SH/ESM	Doof/slechthorend/ernstige spraak of taalmoeilijkheden
FSO:	Funderend Speciaal Onderwijs
HAVO:	Hoger Algemeen Voorgezet Onderwijs
HBO:	Hoger Beroepsonderwijs
ISCED:	International Standard Classification of Education
LOM:	Leer- en Opvoedingsmoeilijkheden
MLK:	Moeilijk Lerende Kinderen
MOK	Moeilijk Opvoedbare Kinderen
Mythyl	een vorm van speciaal onderwijs voor kinderen met een lichamelijke handicap
PBL	Praktisch Basisgerichte Leerweg
PKL	Praktisch Kadergerichte Leerweg
PVJ	Profielvoorbereidend Jaar (3de leerjaar)
SBO:	Secundair Beroepsonderwijs
TKL	Theoretisch Kadergerichte Leerweg
Tylyl	vorm van speciaal onderwijs voor kinderen met meervoudige handicaps
VSBO:	Vorbereidend Secundair Beroepsonderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VWO:	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WO:	Wetenschappelijk Onderwijs
ZMLK:	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen
ZMOK:	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen

INLEIDING

‘Verschillen in schoolloopbaan’

Verkenning van gender verschillen in het onderwijs op Curaçao

Onderwijs is de sleutel voor de ontwikkeling van een kind én van een samenleving. Een kind dat goed onderwijs krijgt, krijgt kansen voor de toekomst. Daarom heeft ieder kind recht op goed onderwijs. Overal en altijd (Unicef).

In dit artikel wordt een antwoord gegeven op de volgende vraag:

“In hoeverre zijn er op Curaçao verschillen tussen het aandeel jongens en meisjes met betrekking tot het onderwijsniveau en de onderwijsrichting die zij volgen?”

Er wordt gekeken naar het (speciaal) funderend en het (speciaal) voortgezet onderwijs, het Secundair en Hoger beroepsonderwijs, en Wetenschappelijk Onderwijs op Curaçao

Door de data van de census te analyseren, kan er ontdekt worden of er significante verschillen zijn in de onderwijs carrière van jongens en meisjes. Bij het constateren van significante verschillen, kunnen verdere studies uitgevoerd worden om de oorzaken hiervan te onderzoeken.

Er wordt hier gesproken over gender en niet over sekse of geslacht. Bij gender gaat het over eigenschappen, gedragen en rolpatronen die cultureel bepaald zijn voor elke sekse.

ONDERWIJSLOOPBAAN

De meeste leerlingen starten vanaf hun vierde jaar in het Funderend Onderwijs (FO), terwijl een enkele leerling rechtstreeks begint in het Speciaal Funderend Onderwijs (SFO). Na het (speciaal) funderend onderwijs stromen leerlingen door naar het voortgezet onderwijs. Dit is het Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO) ¹ of Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs (HAVO)/Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs (VWO). In enkele gevallen gaan leerlingen door naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Vanuit het voortgezet onderwijs kunnen leerlingen naar verschillende niveaus doorstromen:

- Certificaat VSBO arbeidsgericht onderwijs (AGO) naar Secundair Beroepsonderwijs 1 (SBO 1).
- Diploma VSBO praktijk beroepsgerichte leerweg (PBL) naar praktijk kadergerichte leerweg (PKL) of naar SBO 2.
- Diploma VSBO PKL naar theoretisch kader gerichte leerweg (TKL) of SBO 3.
- Diploma VSBO TKL naar SBO 4 of met een zevende vak en wiskunde (TKL+) in het pakket naar HAVO 4.
- Diploma HAVO naar VWO 5, SBO 4 of HBO bachelor.
- VWO diploma: naar wetenschappelijk onderwijs (WO)bachelor ook wel bekend als 'de universiteit'.

Het volgende schema 'het Curaçaose onderwijssysteem ingedeeld volgens ISCED classificatie' (figuur 1) helpt om inzicht te krijgen in de structuur van het onderwijs op Curaçao en hoe leerlingen zich door verschillende onderwijsniveaus bewegen, inclusief de internationale ISCED² code behorende bij het onderwijsniveau.

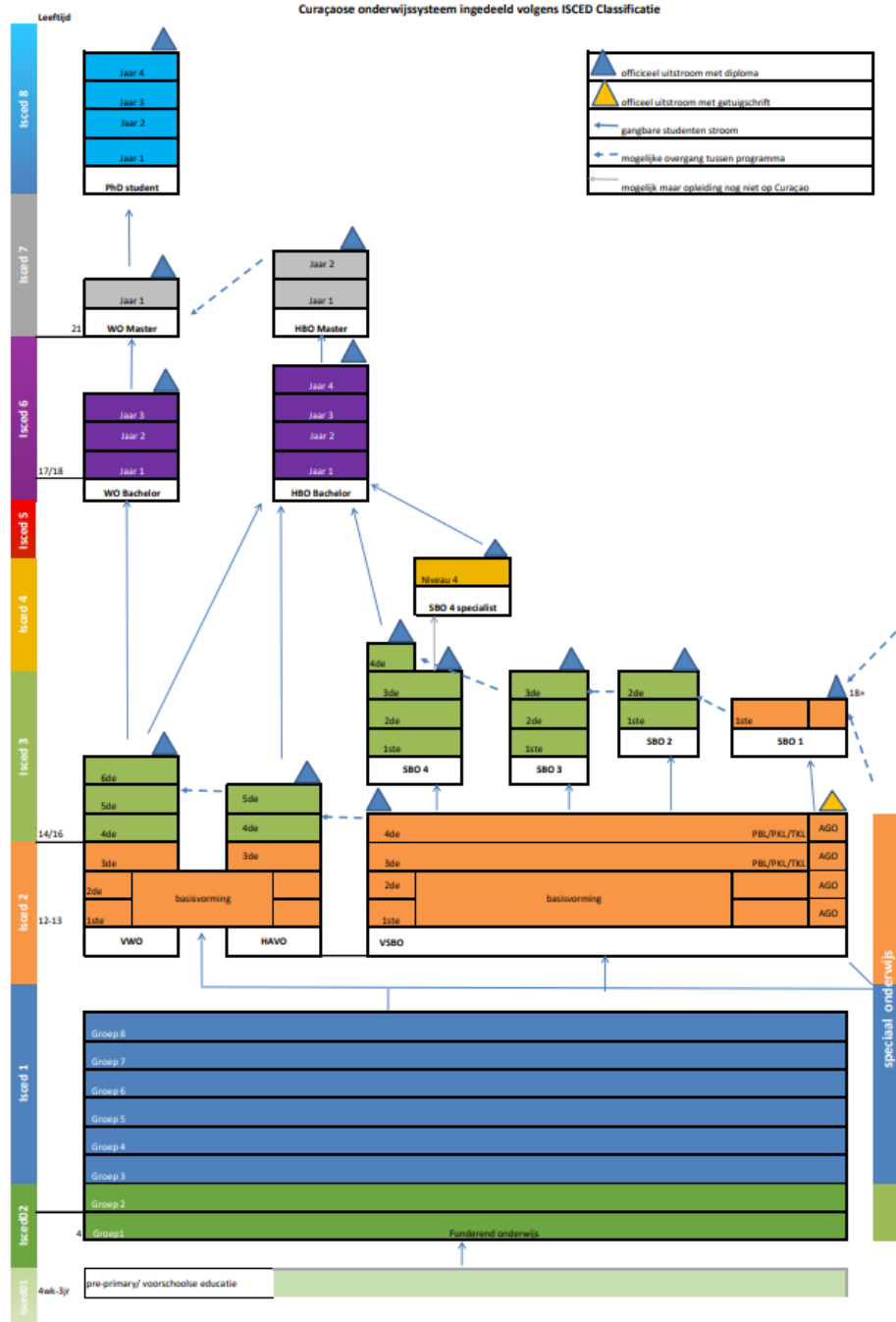
---

¹ Het arbeidsgericht onderwijs (AGO) valt onder het VSBO

² ISCED: International Standard Classification of Education

ONDERWIJSLOOPBAAN

Figuur 1 Curaçaose onderwijssysteem volgens ISCED classificatie

POPULATIE EN SCHOOLGAANDE KINDEREN/ JEUGD

De leerplicht op Curaçao is sinds 1 januari 1992 van kracht en is gekoppeld aan leeftijd (18 jaar) of diploma bezit van VSBO TKL/ PKL, HAVO/VWO of een door de minister aangewezen gelijkwaardige erkende opleiding. (Leerplichtlandsverordening artikel 3).

In dit artikel wordt er alleen gekeken naar de schoolgaanden in de leeftijdsgroep tot 25 jaar.

Deze kunnen worden opgedeeld in twee groepen:

1. **Kinderen tot 15** die leerplichtig zijn en die niet mogen werken
  - a. **Kinderen van 4 tot 12 jaar:** De meeste kinderen van deze leeftijdsgroep volgen het funderend onderwijs. Dit is de basis van hun onderwijsloopbaan en omvat zowel het reguliere als het speciale funderend onderwijs
  - b. **Leerlingen van 12 tot 15 jaar:** De meeste kinderen in deze leeftijdsgroep gaan naar het voortgezet onderwijs, waaronder het VSBO en HAVO/VWO. Een kleine groep gaat naar het voortgezet speciaal onderwijs.
2. **De jeugd van 15 tot 25 jaar** die mogen werken en ook in de arbeidsmarkt cijfers worden meegenomen
  - a. Een deel van de jeugd is nog leerplichtig ofwel omdat ze nog geen opleiding op VSBO PKL, TKL, HAVO of VWO hebben afgerond en dus nog in de leerplichtleeftijd tot 18 jaar vallen.
  - b. Een ander deel is niet meer leerplichtig: Deze jongeren zijn veelal bezig met vervolgopleidingen zoals het secundair en hoger beroepsonderwijs (SBO/HBO) of de universiteit.

De jeugd kan er voor kiezen om naast hun opleiding te gaan werken of werk te zoeken.

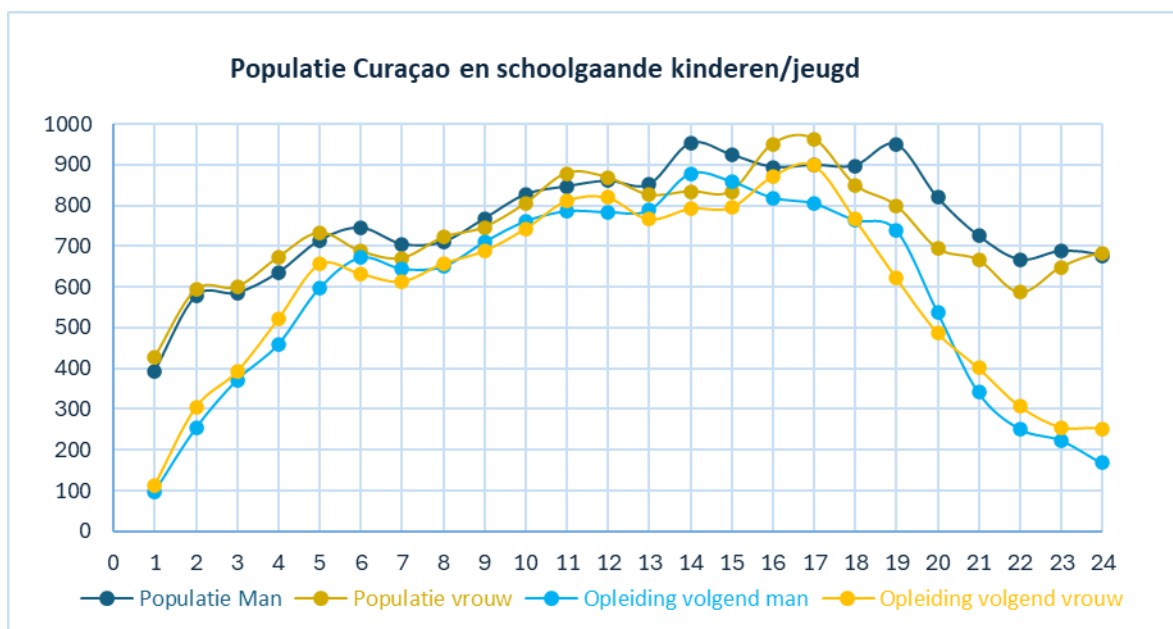
De populatie gegevens van de census 2023 (peildatum 4 september 2023), figuur 2, laten zien dat er in de populatie binnen de bovenstaande leeftijdsgroepen geen significante verschillen zijn tussen het aantal mannen(16753) en vrouwen (16125) van 4 tot 24 jaar.

1. **Populatie jongens en meisjes tot 15** die leerplichtig zijn en die niet mogen werken
  - a. **Kinderen van 4 tot 12 jaar:** in deze leeftijdscategorie zijn er 6178 jongens en 6114 meisjes
  - b. **Leerlingen van 12 tot 15 jaar:** In deze leeftijdscategorie zijn er 2728 jonge jongens en 2496 jonge meisjes
2. **De jeugd van 15 tot 25 jaar:** de jonge mannen zijn hier ook iets in de meerderheid: 7846 jonge mannen ten opzichte van 7515 jonge vrouwen.

POPULATIE EN SCHOOLGAANDE KINDEREN/ JEUGD

Uit de populatie gegevens blijkt dat er naar alle waarschijnlijkheid een gelijkwaardige basis is voor onderwijsdeelname voor jongens als meisjes. Dit is ook te zien in onderstaande figuur 2, waarin de lijn 'schoolgaanden' weinig verschil laat zien met de lijn van de 'populatie'.

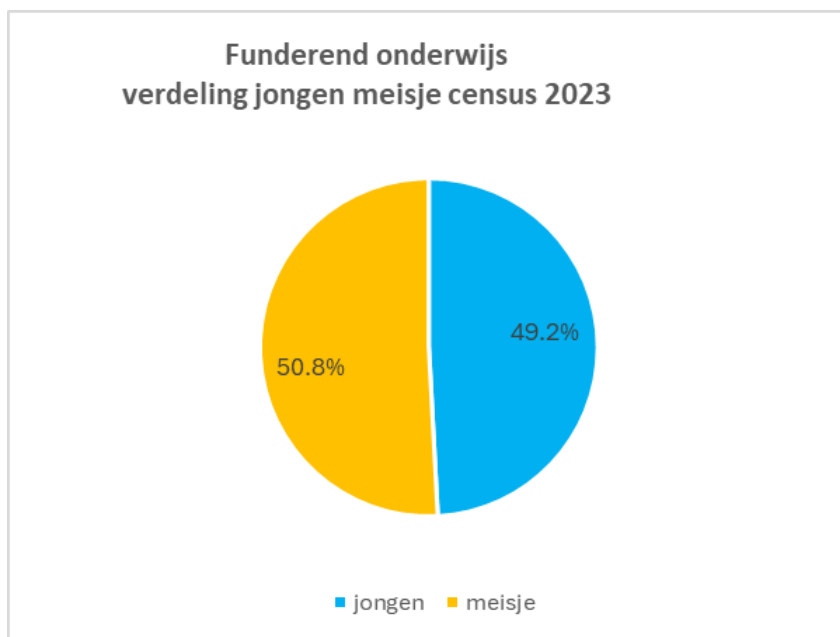
Figuur 2 populatie Curaçao en schoolgaande kinderen/jeugd (bron census 2023)

Echter, na het 16e levensjaar is er een daling in de onderwijsdeelname zichtbaar bij zowel jongens als meisjes. Dit kan worden toegeschreven aan de verschillende trajecten in de onderwijsloopbaan en de keuzes die jongeren maken na het behalen van hun eerste diploma's. Zij kunnen ofwel de onderwijsloopbaan fulltime voortzetten, zij kunnen er voor kiezen om zich fulltime op de arbeidsmarkt te gaan begeven, of ze kiezen ervoor om naast hun studie te gaan werken/naast hun werk een studie te volgen.

Na het 16e levensjaar is er een daling in de onderwijsdeelname bij zowel jongens als meisjes.

FUNDEREND ONDERWIJS

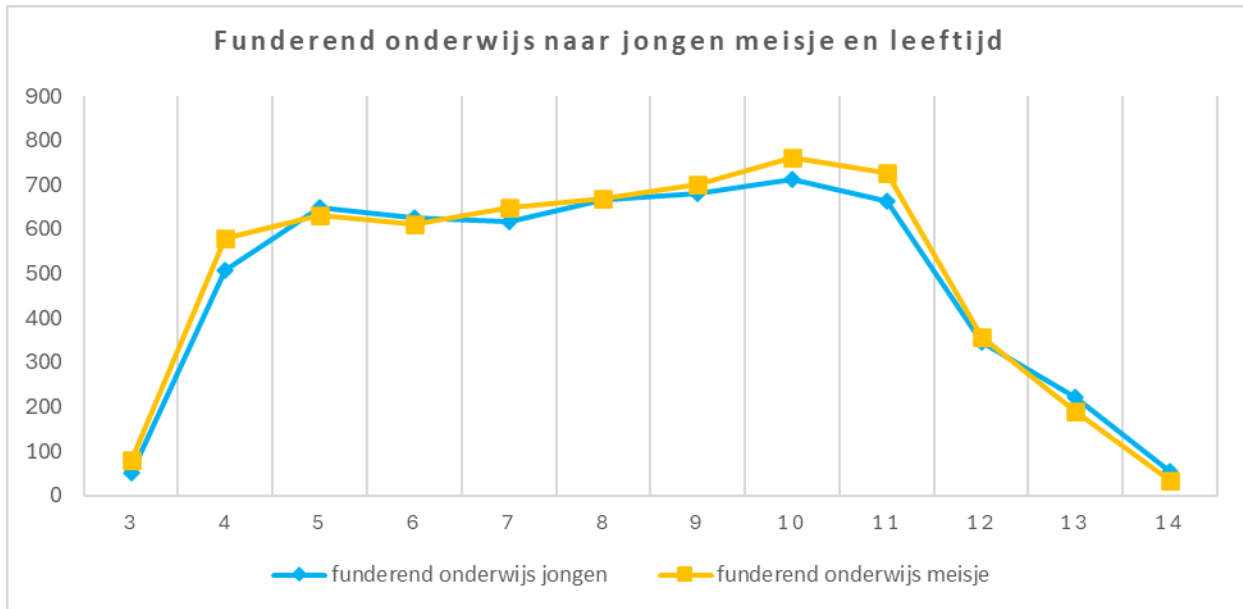
De verdeling tussen jongens en meisjes in het funderend onderwijs is voor de censuspopulatie bijna gelijk, er zitten iets meer meisjes op het funderend onderwijs dan jongens.

Figuur 3 Funderend onderwijs verdeling jongen meisje census 2023

De spreiding is normaal te noemen, wettelijk begint de leerplicht bij 4 jaar, het kind komt binnen in groep 1 en gaat naar verwachting vanaf het 8ste levensjaar naar groep 5. Enkele kinderen hebben de leeftijd van 3 jaar, de peildatum voor de censusleeftijd is 2 september 2023. Scholen laten kinderen toe als ze 4 worden (mits er plaats is). Meestal is dit voor de kinderen die voor 1 oktober de leeftijd van 4 jaar bereiken.

FUNDEREND ONDERWIJS

Figuur 4 Funderend onderwijs naar geslacht en leeftijd (bron census 2023)

De meeste leerlingen blijven tot hun 12e jaar in het funderend onderwijs, hoewel sommigen er langer of korter over doen. In groep 8 wordt bij het eindadvies rekening gehouden met de leeftijd van leerlingen die niet in staat zijn om door te stromen naar het voortgezet onderwijs. In zulke gevallen wordt geadviseerd om de leerling nog een jaar in het funderend onderwijs te houden. Leerlingen die doorstromen naar arbeidsgericht onderwijs doen dit meestal vanaf 14 jaar en 3 maanden.

In het kort: Gender verschil funderend onderwijs

De gegevens van de census van 2023 tonen aan dat er in het funderend onderwijs een vrijwel gelijke verdeling is tussen jongens en meisjes. De leerplichtige leeftijd begint bij 4 jaar en de meeste kinderen blijven tot hun 12e jaar in het funderend onderwijs.

SPECIAAL FUNDEREND EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Veel kinderen die een beperking, stoornis of ziekte hebben of die moeilijk kunnen leren, zijn aangewezen op het speciaal onderwijs.

Binnen het speciaal onderwijs zijn er verschillende clusters, gebaseerd op de specifieke behoefte van het kind:

- *visueel beperkte leerlingen (VBL)*
- *auditief en communicatief gehandicapte leerlingen (ESM/DOW/SLH)³*
- *moeilijk lerende kinderen MLK/LOM⁴*
- *lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen (ZMLK/Mytheel/Tyltyl)⁵*
- *leerlingen met gedragsstoornissen en psychiatrische stoornissen of psychosociale problemen ((Z)MOK)⁶*

Binnen de census is er niet gevraagd naar het cluster, maar kon er tevens worden aangegeven of de leerling Moeilijk lerend (MLK) is of Leer en opvoedingsmoeilijkheden kent (LOM). Zo is ook mogelijk om de ZMLK(Zeer moeilijk lerend kind) te onderscheiden van de langdurig zieke kinderen (mytheel of tyltyl)

In de census van 2023 gaven 951 leerlingen aan een vorm van speciaal onderwijs te volgen. Opvallend is dat er ruim twee-derde van de leerlingen binnen het speciaal onderwijs een jongen is.

---

³ ESM: ernstige spraak of taalmoeilijkheden. DOW: doof SLH: slechthorend

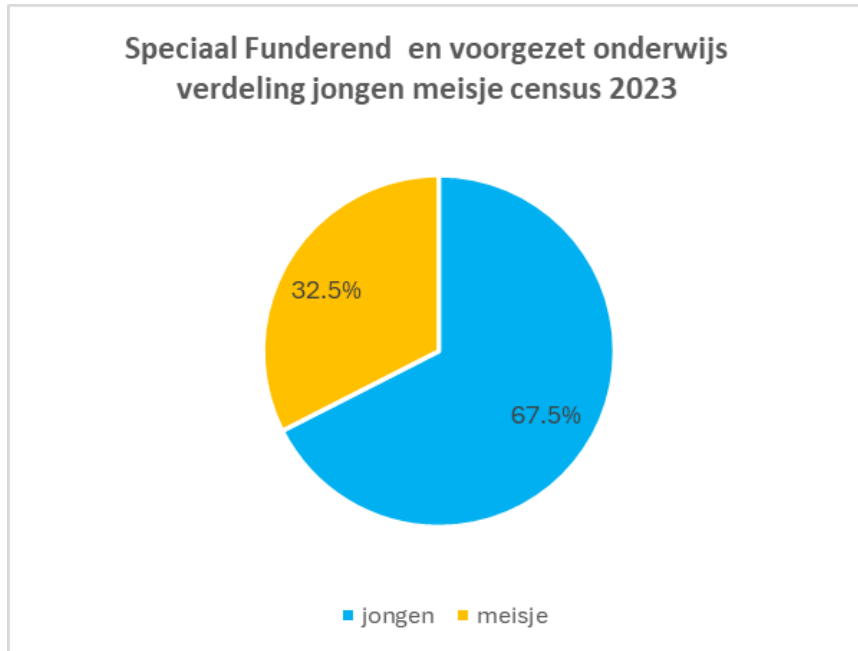
⁴ MLK moeilijk lerende kinderen LOM: Leer en opvoedingsmoeilijkheden

⁵ ZMLK zeer moeilijk lerende kerende Mytheel is een naam voor kinderen met een lichamelijke handicap en TYTHEEL voor kinderen met een meervoudige handicap

⁶ (Z)MOK: (zeer) moeilijk opvoedbare kinderen

SPECIAAL FUNDEREND EN VOORTGEZET ONDERWIJS

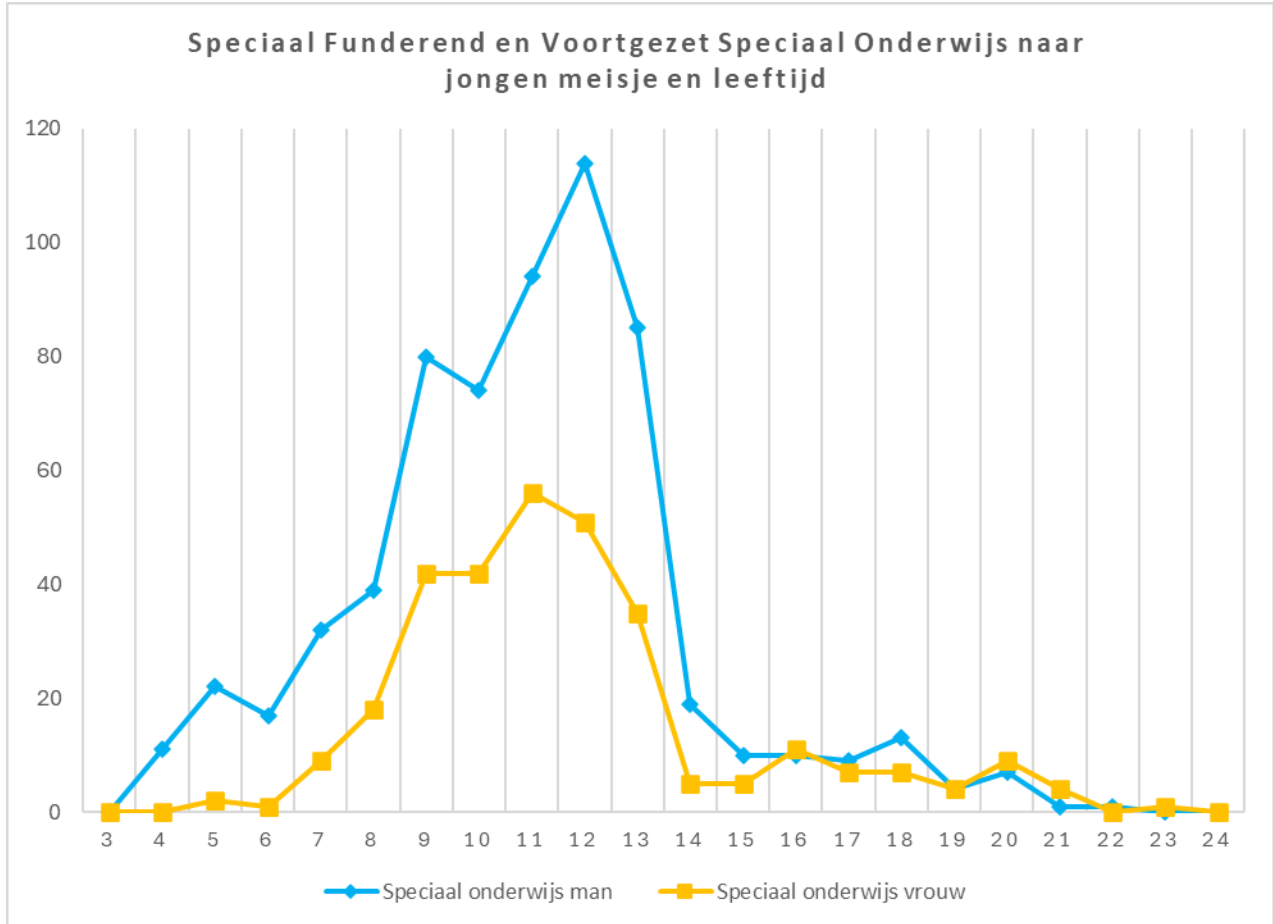
Figuur 5 Speciaal Funderend en Voortgezet Onderwijs verdeling jongen en meisje census 2023

Ruim twee-derde deel van de leerlingen binnen het speciaal onderwijs is een jongen.

Leeftijdsspreiding

Leerlingen die auditief of communicatief beperkt en een enkele MLK-kind, stromen in vanaf het 4de jaar. Bij de overige clusters is dit vanaf het 6de jaar. De eerste twee jaren zitten deze kinderen op het funderend onderwijs. Er is geen sprake van groepen in het speciaal funderend onderwijs. De leerlingen verlaten, ook weer afhankelijk van het type onderwijs het speciaal funderend onderwijs tussen hun 12de of 13de jaar. Leerlingen van het ZMLK blijven iets langer en stromen daarna door naar het Voortgezet Speciaal onderwijs, waar de leerlingen met 15 jaar starten. Op het mytheel/tyltyl onderwijs blijven de leerlingen vaak de gehele schoolperiode door.

SPECIAAL FUNDEREND EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Figuur 6 Speciaal Funderend en Voorgezet Onderwijs naar geslacht en leeftijd (bron census 2023)

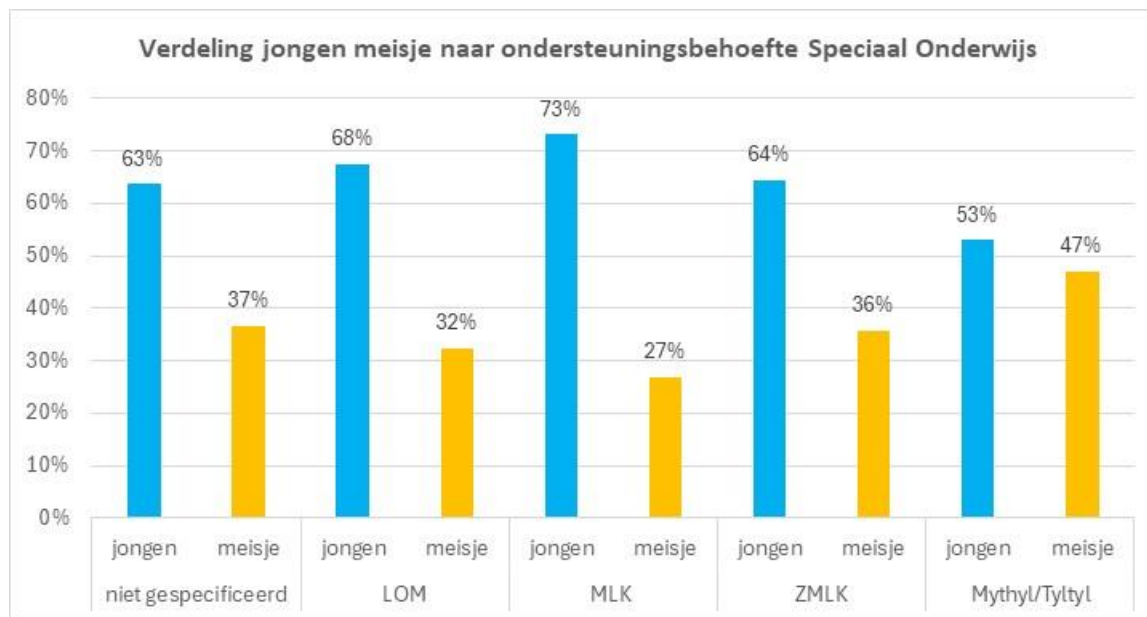
Ondersteuningsgebieden

Het verschil in aandeel tussen jongens en meisjes in het speciaal onderwijs is groot te noemen.

Zoals te zien in de onderstaande figuur 7, is bij alle ondersteuningsgebieden het aandeel jongens hoger dan dat van meisjes, hoewel het bij langdurig zieke kinderen dichterbij elkaar ligt.

Een vervolgonderzoek naar onder meer verwijzing vanuit het funderend onderwijs naar het speciaal onderwijs is aan te bevelen om te kijken hoe deze verdeling te verklaren valt.

SPECIAAL FUNDEREND EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Figuur 7 Verdeling jongen meisje naar ondersteuningsbehoefte Speciaal Onderwijs (bron census 2023)

In het kort: Genderverschil Speciaal Funderend en Voortgezet Onderwijs

De gegevens uit de census van 2023 tonen aan dat er een significante genderongelijkheid bestaat in het speciaal onderwijs op Curaçao, met jongens die sterk oververtegenwoordigd zijn. Dit verschil varieert per cluster, maar blijft consistent hoog. Verdere studies zijn nodig om de oorzaken van deze verschillen te onderzoeken.

HET VOORTGEZET ONDERWIJS

De verdeling tussen aantal jongens (4050) en meisjes (4150) is, net als in het funderend onderwijs, ook in het voortgezet onderwijs ongeveer gelijk.

Figuur 8 Voortgezet Onderwijs verdeling jongen meisje census 2023

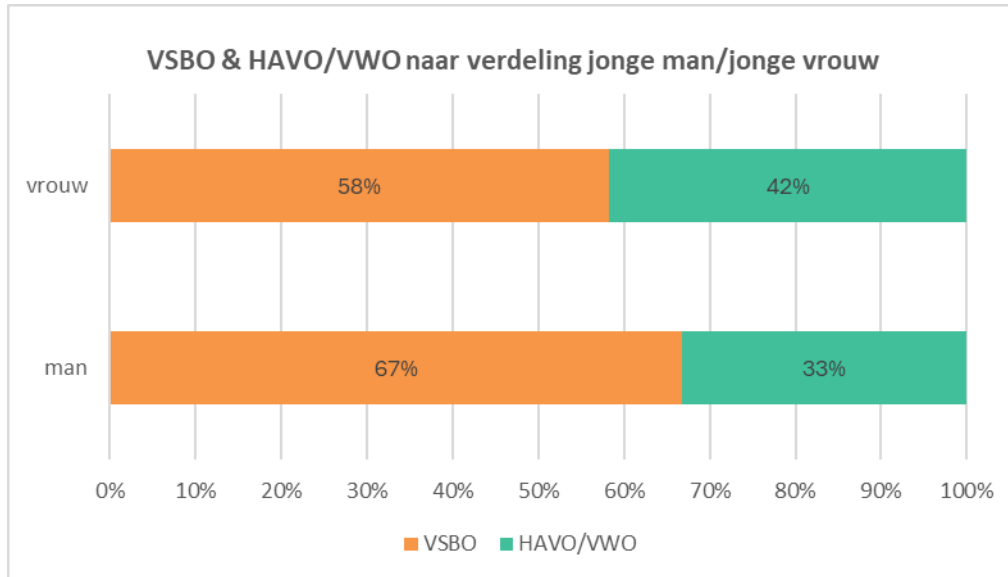
Verschillen vanaf de start van de schoolloopbaan

Na het funderend onderwijs en grotendeels ook na het speciaal onderwijs stromen de leerlingen doorgaans door naar:

- Basisvorming VSBO (Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs) of VSBO arbeidsgericht onderwijs (AGO)
- Basisvorming HAVO(Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs)/VWO (Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs)
- Enkele leerlingen stromen door naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Bij de start van het voortgezet onderwijs gaat het grootste deel van de leerlingen voor het VSBO (figuur 9). Binnen het VSBO zijn jongens meer vertegenwoordigd dan meisjes.

HET VOORTGEZET ONDERWIJS

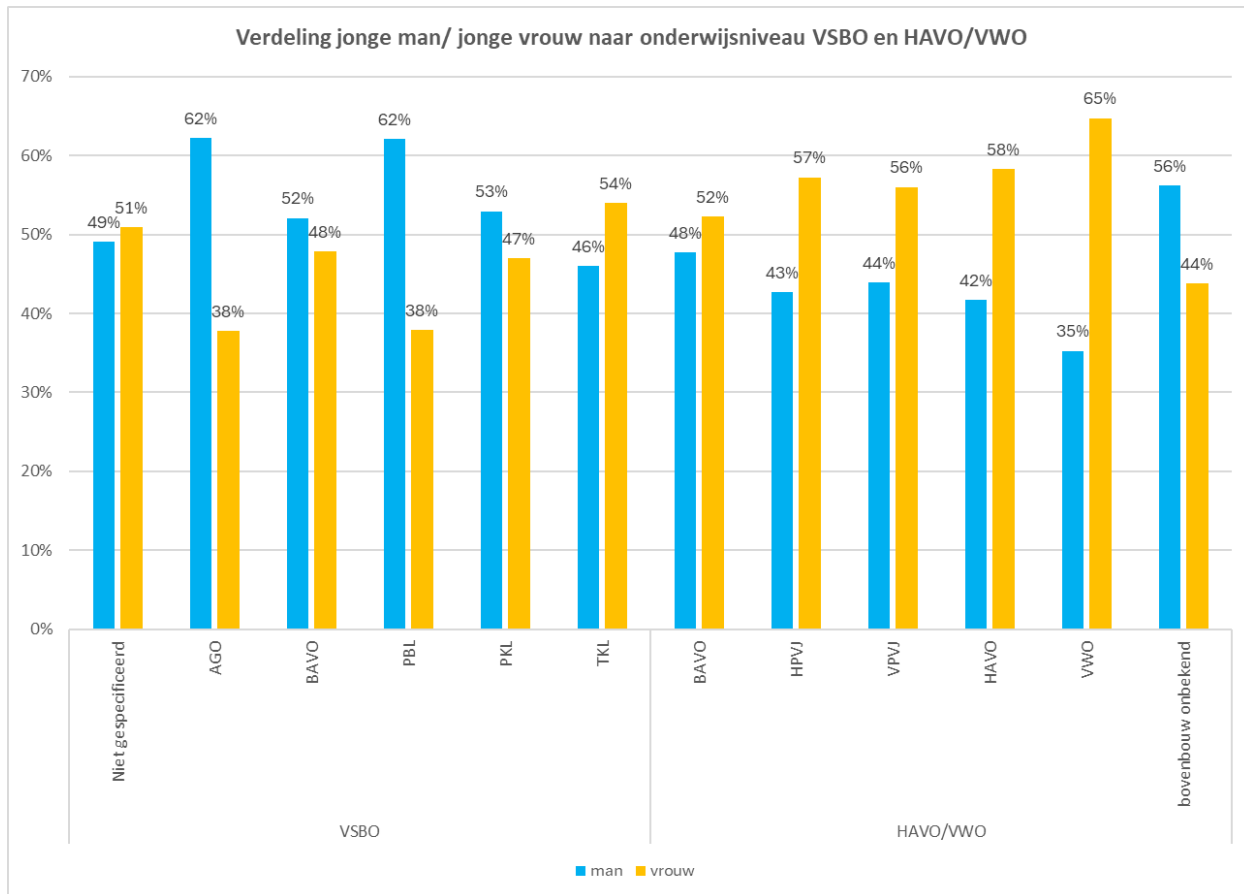

Figuur 9 VSBO & HAVO/VWO naar verdeling jongen meisje (bron census 2023)

Zoals in onderstaande figuur 10 te zien is, is er in de basisvorming (BAVO) van het VSBO een klein verschil tussen het aandeel jongens (52%) en meisjes (48%) waar te nemen. Echter bij het VSBO AGO is dit verschil aanzienlijk groter, meer jongens (62%) dan meisjes (38%) geven aan VSBO AGO te volgen. Ook bij de basisvorming HAVO is er een klein verschil tussen jongens en meisjes. Het aandeel jongens is daar 48 procent en het aandeel meisjes 52 procent.

Binnen het VSBO zijn jongens meer vertegenwoordigd dan meisjes.

HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Figuur 10 Verdeling jonge man/jonge vrouw naar onderwijsniveau VSBO en HAVO/VWO (bron census 2023)

Na de basisvorming VSBO en HAVO/VWO worden de verschillen tussen jongens en meisjes verder zichtbaar. Meer jongens dan meisjes gaan naar VSBO PBL, bij VSBO PKL daalt het aandeel jongens iets, maar zijn zij nog in de meerderheid, bij VSBO TKL wordt het aandeel meisjes groter. Dit verschil neemt verder toe. Al vanaf de basisvorming van HAVO/VWO zijn de meisjes in de meerderheid en dit verschil kent een piek in de bovenbouw van het VWO.

Bij VSBO PBL zijn de jongens nog met 62% in de meerderheid, bij het VWO zijn zij met 35% in de minderheid.

Niet iedereen heeft een specifiek antwoord gegeven op de vraag op welke school en/of klas men zit, waardoor de koppeling met onderwijssoort niet direct gelegd kan worden (VSBO niet gespecificeerd). Hierdoor kan het aandeel in zowel AGO, BAVO als PBL, PKL en TKL iets verschillen.

HET VOORTGEZET ONDERWIJS

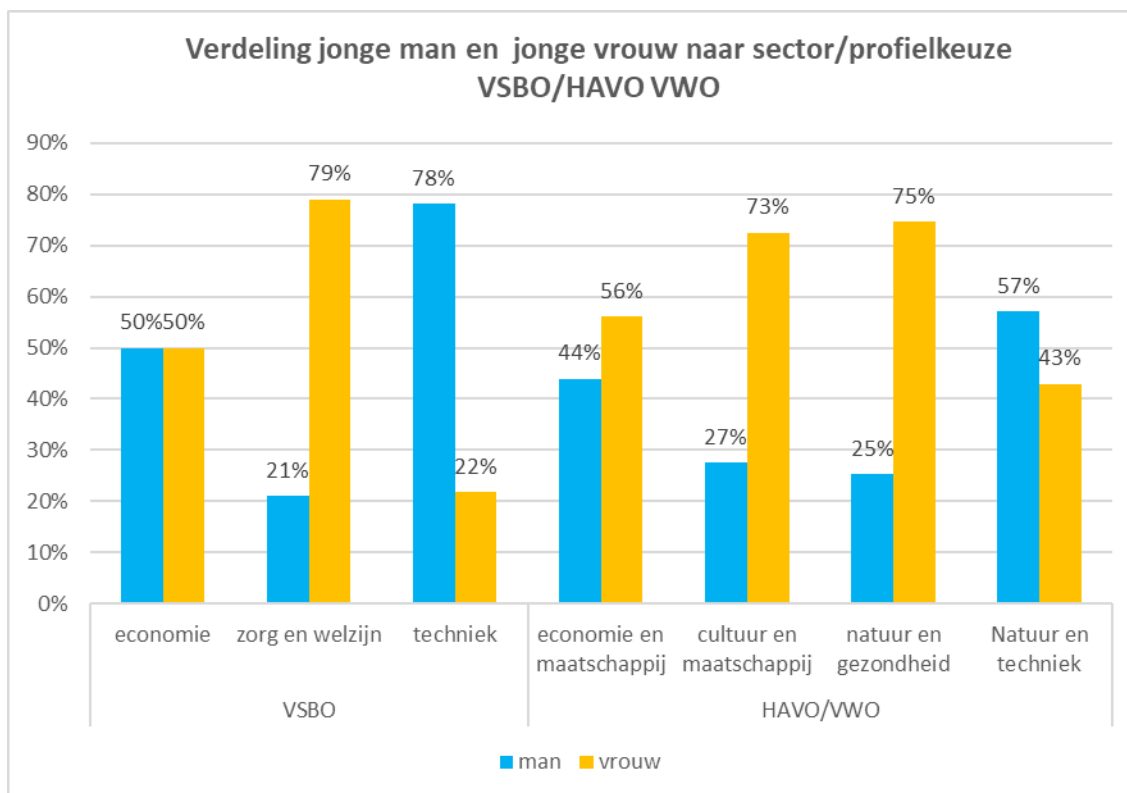
Sectoren en Profielen

In het VSBO wordt in het derde jaar een keuze gemaakt voor een sector. De sectoren zijn:

- economie
- zorg en welzijn
- techniek

Bij HAVO/ VWO wordt er in het vierde leerjaar een keuze gemaakt in het profiel te weten:

- natuur en techniek
- natuur en gezondheid
- economie en maatschappij
- cultuur en maatschappij

Figuur 11 Verdeling jonge man en jonge vrouw naar sector/profielkeuze VSBO/HAVO VWO (bron census 2023)

Bovenstaande figuur toont dat zowel in het VSBO als in HAVO/VWO jongens en meisjes ongelijk verdeeld zijn over de sectoren en de profielen. Er worden genderspecifieke keuzes gemaakt. Zowel in het VSBO als

HET VOORTGEZET ONDERWIJS

op HAVO/VWO is techniek/natuur en techniek oververtegenwoordigd door jonge mannen. In het VSBO zien we het omgekeerde bij de sector 'zorg en welzijn'.

Bij HAVO/VWO zijn de meisjes ver in de meerderheid bij de profielen 'natuur en gezondheid' en 'cultuur en maatschappij'. Bij het profiel economie en maatschappij is de verhouding meer in balans. Bij de sector 'economie' (waar onder meer ook 'hospitality' toe behoort) is er geen verschil waar te nemen tussen jonge mannen en jonge vrouwen. Opgemerkt dient te worden dat niet iedere respondent een duidelijke sector of profielkeuze heeft aangegeven⁷.

De keuze voor een sector of een profiel is één van de eerste stappen die gezet wordt voor de verdere loopbaan van de student en kan bepalend zijn voor het beroep wat later op de arbeidsmarkt zal gaan worden uitgevoerd.

In het kort Genderverschil voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs zijn er duidelijk verschillen te zien tussen het aandeel jongens en meisjes op de verschillende niveaus. Bij de start van de schoolloopbaan naar onderwijstype VSBO arbeidsgericht onderwijs (AGO), Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs (VSBO) en Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs (HAVO)/Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs (VWO) is er al een onderscheid te zien tussen jongens en meisjes die naar VSBO AGO en naar basisvorming VSBO of basisvorming HAVO/VWO gaan. Bij de basisvorming van het VSBO en HAVO zijn deze verschillen kleiner, maar wel net omgekeerd.

Wanneer er naar VSBO: praktisch beroepsgerichte leerweg (PBL), VSBO praktijk kadergerichte leerweg (PKL) VSBO theoretisch kadergerichte leerweg (TKL), HAVO en VWO wordt gekeken, is er duidelijk te zien dat hoe 'theoretischer' het onderwijsniveau, hoe meer meisjes er aan deelnemen.

---

⁷ In het VSBO was dit respectievelijk 3% van de jonge mannen en 4% van de jonge vrouwen. Bij HAVO/VWO was dit voor beide seksen 9 procent

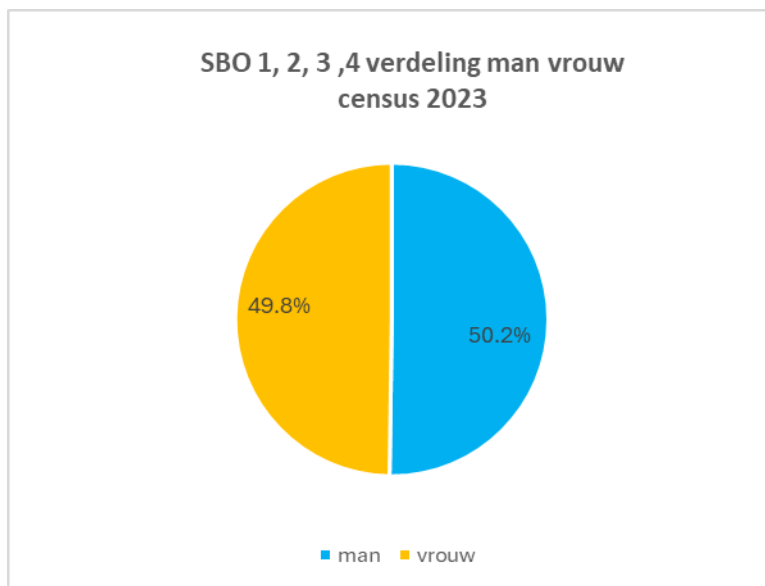
SECUNDAIR BEROEPSONDERWIJS

Na het behalen van het VSBO-diploma, kunnen leerlingen in Curaçao verder studeren in verschillende niveaus van het Secundair Beroepsonderwijs (SBO). De niveaus zijn SBO 1, 2, 3, en 4, elk met eigen toelatingseisen en opleidingsduur.

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende niveaus en hun kenmerken:

- **SBO 1:** Dit niveau is toegankelijk voor iedereen, ongeacht eerder behaald diploma of certificaat, en duurt meestal één jaar. Het richt zich op de opleiding van assistenten.
- **SBO 2, 3, 4:** Deze niveaus vereisen respectievelijk een VSBO-PBL, PKL, TKL diploma en leiden respectievelijk op tot basisberoepsbeoefenaar, vakbekwaam beroepsbeoefenaar en middenkaderfunctionaris of specialist. Het doorstromen tussen deze niveaus, ook wel 'stapelen' genoemd, is mogelijk.

Uit de census blijkt dat 3627 personen in de leeftijd tot 25 jaar een SBO-opleiding volgen, met een lichte meerderheid van mannen (52%) ten opzichte van vrouwen (48%).

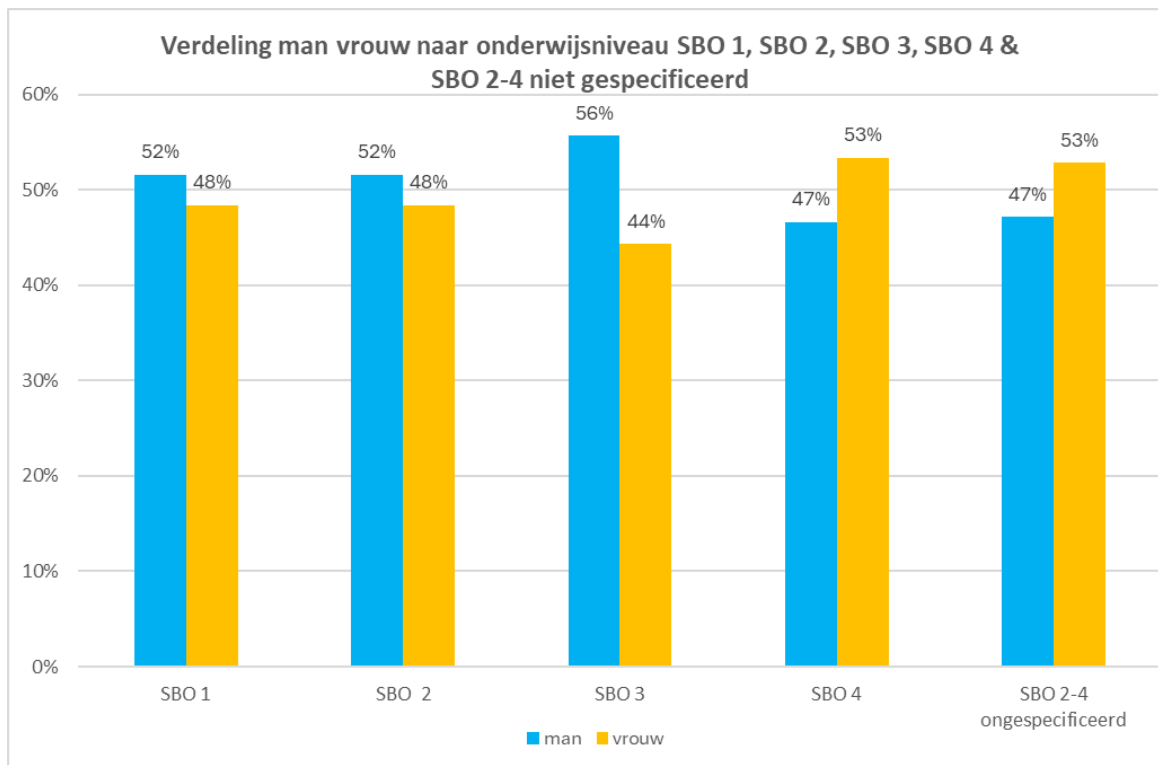

Figuur 12 SBO 1,2,3,4 verdeling man vrouw census 2023

De verdeling naar niveau laat zien dat jongens vaker naar SBO 1-3 gaan, terwijl meisjes oververtegenwoordigd zijn in SBO 4 (figuur 13). Deze verdeling reflecteert deels de verschillen

SECUNDAIR BEROEPSONDERWIJS

die al zichtbaar waren in het VSBO, waar jongens vaker naar de meer praktische leerwegen (PBL, PKL) gaan en meisjes naar de theoretische leerweg (TKL).

Figuur 13 Verdeling man vrouw naar onderwijsniveau SBO 1, SBO 2, SBO 3, SBO 4 & SBO 2-4 niet gespecificeerd

Ook tijdens deze vraag werd er niet altijd een duidelijk antwoord gegeven welk SBO niveau wordt gevolgd. Echter afhankelijk van het antwoord op de vraag welke richting de respondent had gekozen, kon dit wel worden opgesplitst naar SBO 1 of SBO 2-4 niveau.

De verschillen tussen jongens en meisjes worden kleiner in het SBO.

De verschillen tussen jongens en meisjes binnen het VSBO werken door in het SBO, maar worden wel kleiner. Zoals gezien zijn de meisjes oververtegenwoordigd op het hoogste niveau van het VSBO (TKL) en kunnen vandaar direct doorstromen naar SBO 4.

SECUNDAIR BEROEPSONDERWIJS

Jongens zijn oververtegenwoordigd in de beroepsgerichte leerwegen van het VSBO (PBL, PKL) en het arbeidsgericht onderwijs (VSBO AGO). Zij stromen vandaar door naar een SBO 1 of een SBO 2- of 3-opleiding. De niveauverschillen in het SBO zijn echter niet volledig te verklaren vanuit de verschillen ontstaan in het voortgezet onderwijs. Niet iedereen kiest het SBO niveau waar naar kan worden doorgestroomd. Wellicht wordt er soms op een ander niveau doorgestroomd dan vanuit het voortgezet onderwijs te verwachten zou zijn, dit kan onder meer zijn door de beroepskeuze, maar ook een keuze om niet meer te lang een schoolloopbaan te volgen. Er kan ook binnen het SBO worden doorgestroomd, het zogenoemde stapelen.

ONDERWIJSRICHTING SBO

De keuze voor een sector in het VSBO heeft invloed op de doorstroommogelijkheden binnen het SBO. Afhankelijk van het SBO niveau kan er gekozen worden voor bepaalde beroepsgerichte kwalificaties ofwel opleidingen. (zie bijlage)

Internationaal worden de gekozen opleidingen binnen 10 sectorgroepen verdeeld. Zie <https://www.cbs.cw/classifications ISCED F2013> voor gedetailleerde informatie.

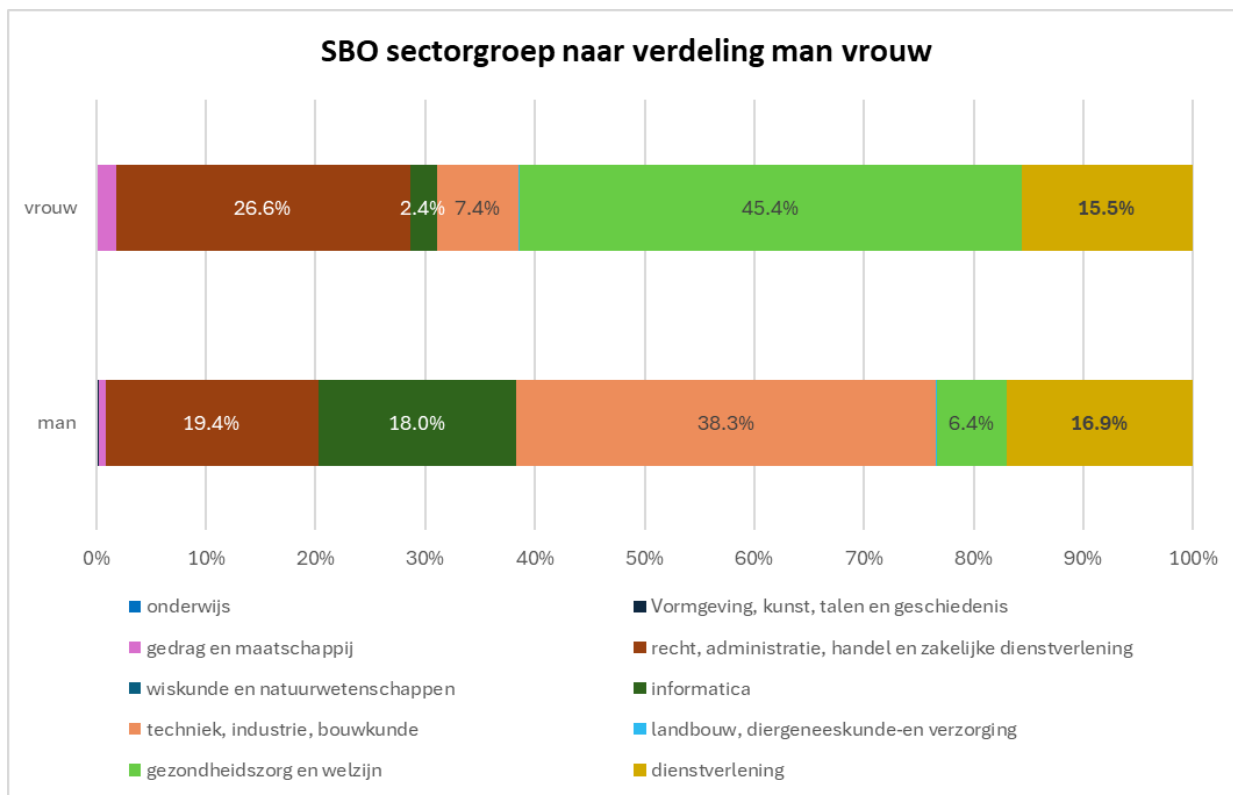
Deze 10 sectorgroepen zijn:

1. Onderwijs
2. Vormgeving, kunst, talen en geschiedenis
3. Gedrag en maatschappij
4. Recht, administratie, handel en zakelijke dienstverdeling
5. Wiskunde en natuurwetenschappen
6. Informatica
7. Techniek, industrie, bouwkunde
8. Landbouw, diergeneeskunde en -verzorging
9. Gezondheidszorg en welzijn
10. Dienstverlening

Niet alle richtingen worden op Curaçao in gelijke mate aangeboden en niet iedere richting is toegankelijk om op SBO niveau te volgen. Zo zijn de meeste richtingen binnen de sectorgroepen ‘onderwijs’ en ‘wiskunde en natuurwetenschappen’ vrijwel alleen mogelijk op HBO en WO niveau. Opleidingen op het gebied van ‘landbouw, diergeneeskunde en -verzorging’ en ‘vormgeving, kunst, talen en geschiedenis’ en ‘gedrag en maatschappij’ werden op de peildatum van de census nog niet of nauwelijks op SBO niveau aangeboden op Curaçao.

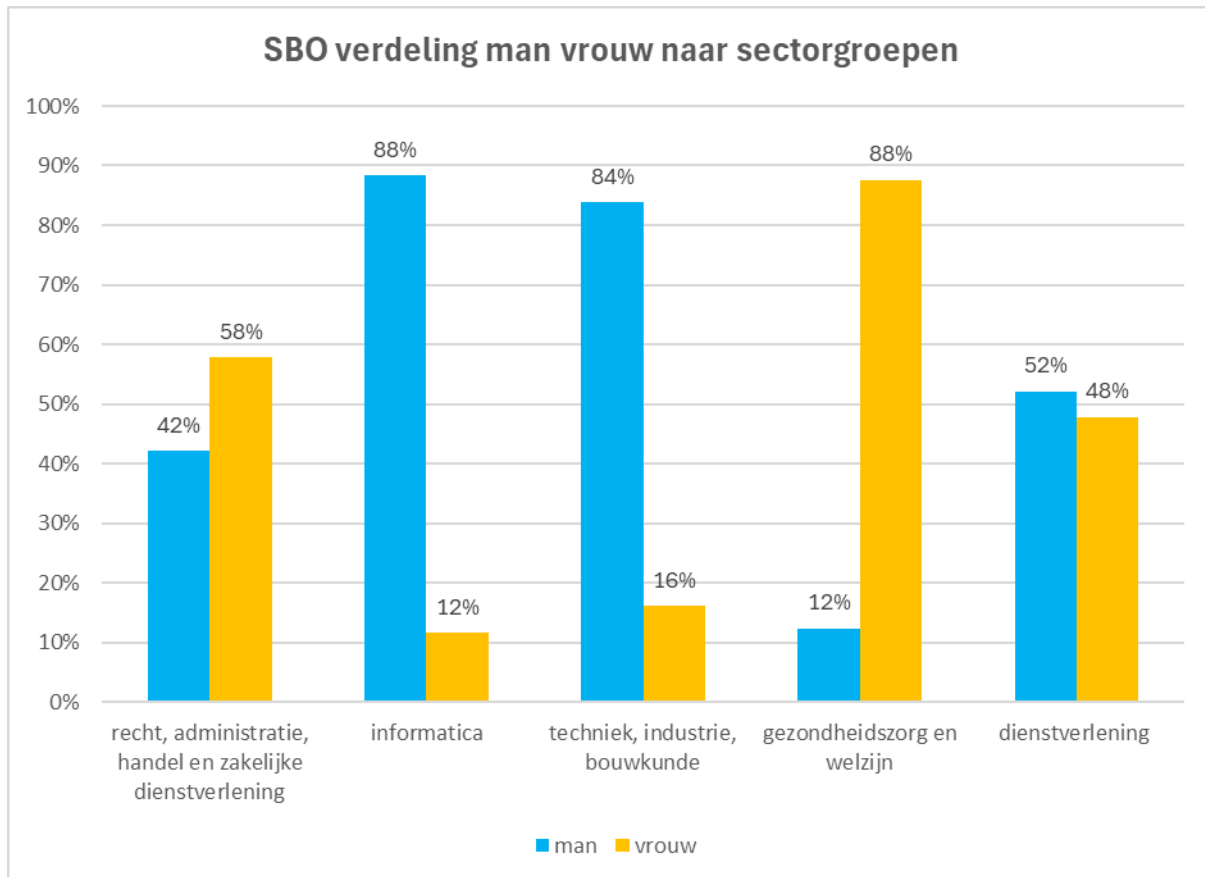
Kijkend naar keuze van jonge mannen is er in figuur 14 te zien dat de sectorgroep ‘techniek, industrie en bouwkunde’ het meest gekozen wordt, gevolgd door ‘recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening’. Bij jonge meisjes komt deze sectorgroep ook op een tweede plaats. Als eerste is dat ‘gezondheidszorg en dienstverlening’.

Figuur 14 SBO sectorgroep naar verdeling man vrouw (bron census 2023)

Wanneer er gekeken wordt naar de vijf sectorgroepen ('recht, administratie, handel en zakelijke dienstverdeling', 'informatica', 'techniek, industrie, bouwkunde', 'gezondheidszorg en welzijn' en 'dienstverlening') waar de meeste opleidingsrichtingen onder vallen is het kleinste verschil tussen mannen (52%) en vrouwen (48%) op te merken in de sectorgroep 'dienstverlening'. Hier onder vallen persoonlijke dienstverlening, hygiëne en arbeidsomstandigheden, openbare veiligheid en transport en logistiek. Ook bij de sectorgroep 'recht, administratie, handel en zakelijke dienstverdeling' is dit kleine verschil aanwezig, doch net omgekeerd. (42% man versus 58% vrouw)

Figuur 15 SBO verdeling man vrouw naar sectorgroepen

Niet verwonderlijk, gezien de eerder gemaakte keuze in het Voorbereidend Beroepsonderwijs, is er een groot verschil waarneembaar bij de sectorgroepen 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde' sectorgroepen waarbij opleidingen worden aangeboden waarbij de sector keuze 'techniek' het beste past. Daar is al te zien dat dit een 'mannen' sector is.

Bij de sector 'zorg en welzijn' in het VSBO zijn de vrouwen in de overgrote meerderheid. Dit is ook terug te vinden in de sectorgroep 'gezondheidszorg en welzijn'.

In het kort : Genderverschillen binnen het Secundair Beroepsonderwijs

De genderdynamiek in het voortgezet onderwijs zet zich voort in het SBO, zij het in mindere mate. Na het voorbereidend beroepsonderwijs blijft het aandeel mannen en vrouwen die doorstromen naar het SBO

ONDERWIJSRICHTING SBO

nagenoeg gelijk, hoewel het aandeel mannen hier iets groter is. Binnen SBO 1 tot en met SBO 3 zijn de mannen in de meerderheid, de vrouwen zijn oververtegenwoordigd in het SBO 4. De verschillen worden kleiner, zoals gezegd kan er worden 'gestapeld' of kan er op een ander niveau worden gestart dan men zou 'verwachten'.

Binnen de te kiezen opleidingsrichtingen is er een duidelijke link waarneembaar met de keuze van de sectoren in het VSBO. De opleidingen binnen de sectorgroepen 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde' passen het beste bij de sector keuze 'techniek'. Jonge mannen zijn in deze sectorgroepen oververtegenwoordigd. Het omgekeerde is het geval bij 'gezondheidszorg en welzijn', waar de jonge vrouwen ver in de meerderheid zijn, wat ook te zien is bij de sector 'zorg en welzijn' in het VSBO.

Bij 'dienstverlening' en bij sectorgroep 'recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening' zijn de verhoudingen tussen jonge mannen en vrouwen iets meer in evenwicht.

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)

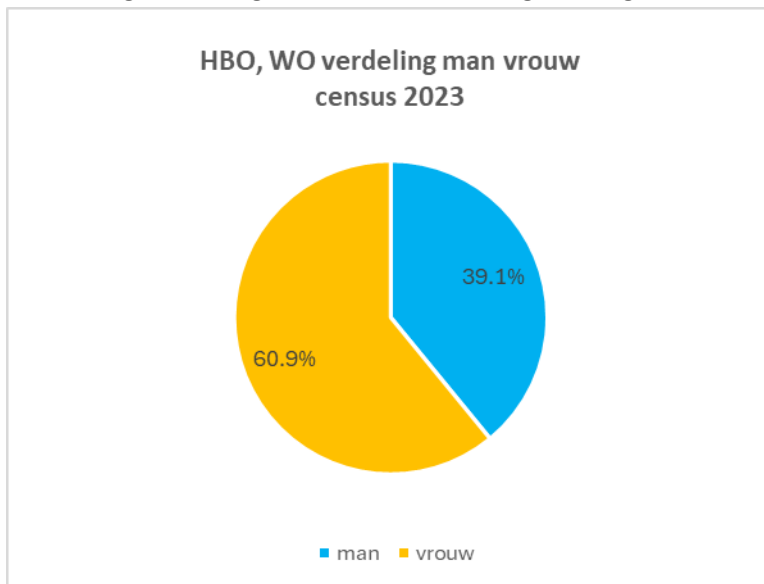
Van de personen in censuspopulatie onder de 25 jaar, gaven 1074 aan een studie op hoger beroepsonderwijs (HBO) of wetenschappelijk onderwijs (WO) te volgen.

Studenten met een SBO 4 of HAVO diploma kunnen doorstromen naar het HBO bachelor, VWO studenten naar een WO bachelor opleiding. Net als bij het SBO kunnen leerlingen besluiten om de studieloopbaan te vervolgen buiten Curaçao.

Het hoger beroepsonderwijs wordt meestal na vier jaar afgesloten met een bachelor diploma. Bij het wetenschappelijk onderwijs volgt men, afhankelijk van de studie twee of drie jaar een bachelor en wordt er nog twee of een jaar verder gegaan om het WO diploma met een masterdiploma af te sluiten. HBO-master is een studie die na het HBO- bachelor diploma kan worden gevolgd. Er worden weinig HBO master opleidingen aangeboden.

Vrouwen volgen vaker een masteropleiding, in vergelijking met mannen.

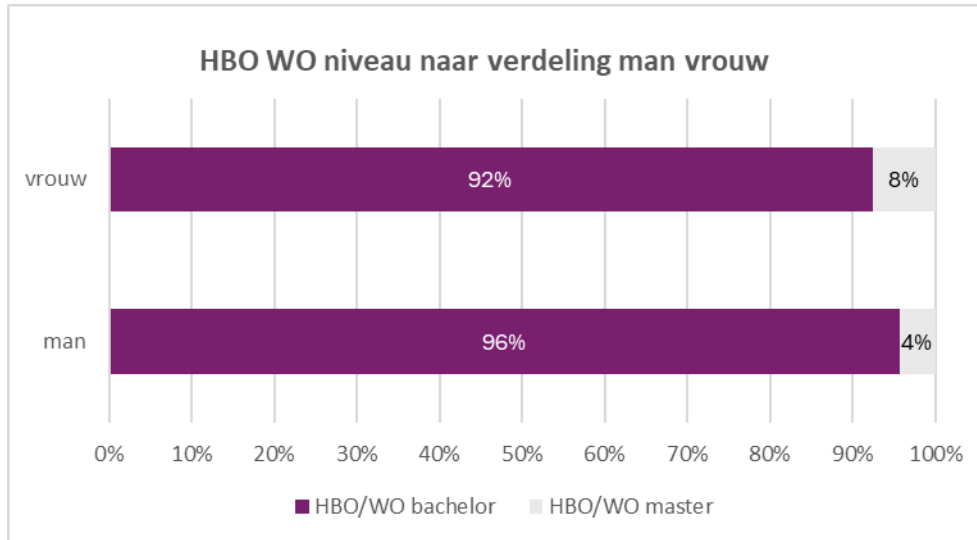
Er is een significant verschil in de genderverdeling binnen het hoger onderwijs op Curaçao. Vrouwen zijn oververtegenwoordigd, met een verhouding van ongeveer 2:3 ten opzichte van mannen.

Figuur 16 HBO, WO verdeling man vrouw census 2023

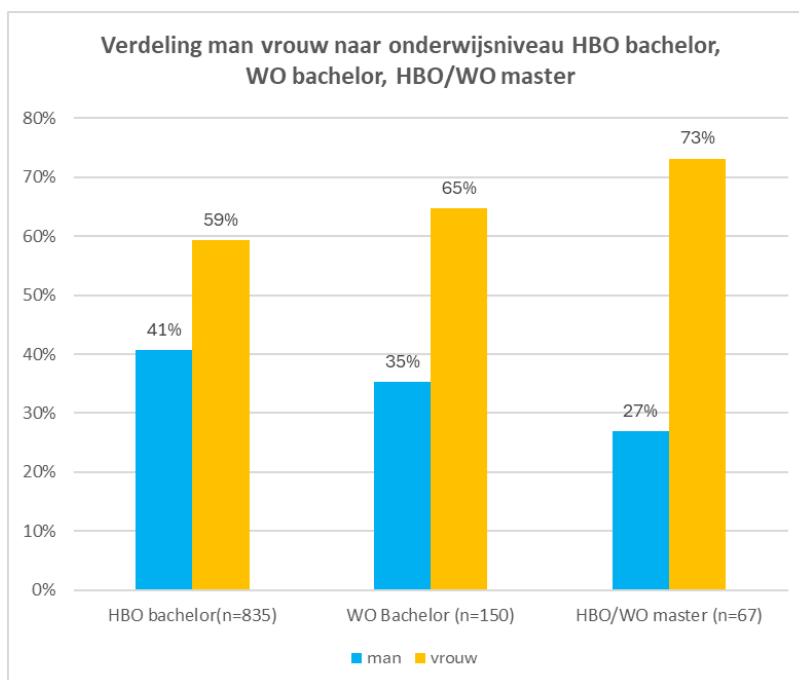
Dit patroon zet zich voort op alle niveaus van het hoger onderwijs, waarbij het aandeel vrouwen toeneemt naarmate het opleidingsniveau stijgt. De overgrote meerderheid van zowel mannen als vrouwen volgt een bacheloropleiding (op HBO of WO niveau, ISCED 6), maar vrouwen volgen vaker een masteropleiding (ISCED 7).

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)

Figuur 17 HBO WO niveau naar verdeling man vrouw

Gezien de geringe aantallen studenten tot 25 jaar die aangeven een HBO of een WO master opleiding te volgen, worden ze in onderstaande figuur samengevoegd. De n geeft het totaal aantal studenten binnen het onderwijsniveau aan.

Figuur 18 Verdeling man vrouw naar onderwijsniveau HBO Bachelor, WO Bachelor, HBO/WO master

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)

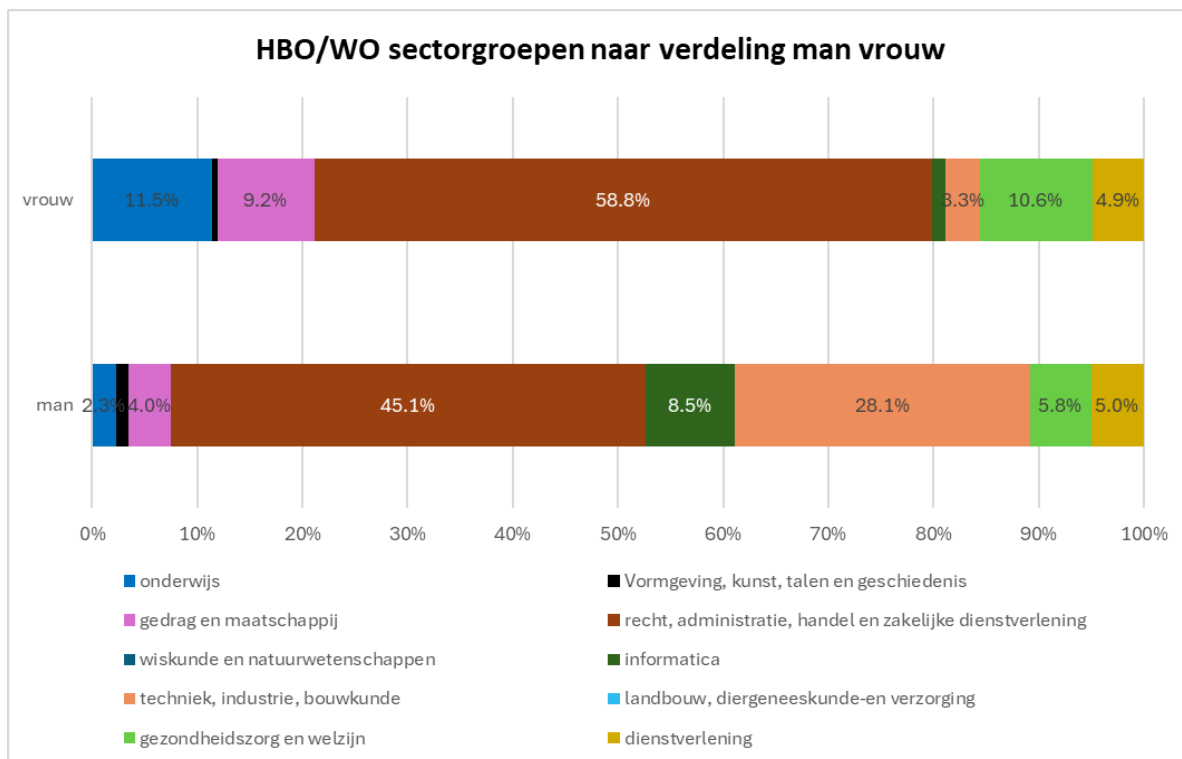
Onderwijsrichtingen HBO en WO

De keuze voor een profiel op de HAVO, in het VWO, of een bepaalde opleiding in het SBO heeft invloed op de doorstroommogelijkheden in het HBO en WO. Afhankelijk van de keuze voor HBO bachelor of WO bachelor kan er gekozen worden voor bepaalde opleidingen.

Deze opleidingen zijn ook weer op te delen in de 10 sectorgroepen. Net als bij het SBO worden niet voor alle sectorgroepen opleidingsrichtingen aangeboden. Bepaalde sectorgroepen hebben ook veel meer opleidingsrichtingen waaruit gekozen kan worden dan bij andere sectorgroepen.

Bij zowel mannen als vrouwen is de sectorgroep 'Recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening' het populairst. Voor vrouwen is dit zelfs bij meer dan de helft (58,8%) van de gevallen het geval. De volgende populaire sectorgroepen voor vrouwen zijn 'onderwijs' en 'gezondheidszorg en welzijn'.

Bij mannen is de sectorgroep 'techniek, industrie en bouwkunde' op de tweede plaats populair, gevolgd door 'informatica'.

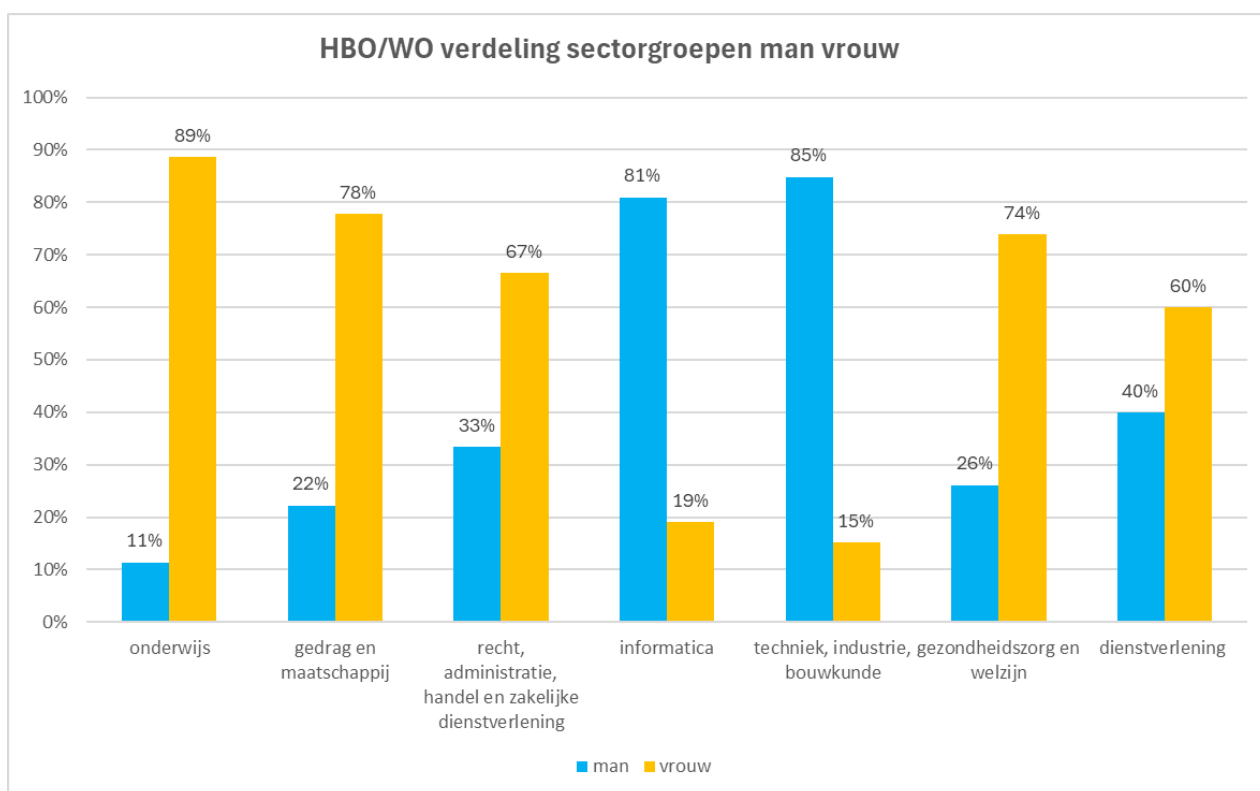
Figuur 19 HBO/WO sectorgroepen naar verdeling man vrouw

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)

Van de 10 sectorgroepen worden er binnen de sectorgroepen 'wiskunde en natuurkunde', 'landbouw, diergeneeskunde en verzorging' en 'vormgeving, kunst, talen en geschiedenis' nauwelijks of geen opleidingsrichtingen aangeboden.

Ondanks dat mannen in de minderheid zijn in het hoger onderwijs, zijn ze ver in de meerderheid in de sectoren 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde', wat een voortzetting is van de profielkeuze 'natuur en techniek' in het voortgezet onderwijs.

Figuur 20 HBO/WO verdeling sectorgroepen man vrouw

In het kort: Genderverschillen binnen het Hoger beroepsonderwijs en Wetenschappelijk onderwijs

Binnen het hoger beroepsonderwijs en het wetenschappelijk onderwijs is het verschil in aandeel mannen versus vrouwen groot te noemen. Veel meer vrouwen nemen deel aan deze onderwijsniveaus. De lijn hoe theoretischer de opleiding hoe meer vrouwen die zich al in het voortgezet onderwijs inzetten, zet zich hier verder voor.

Mannen zijn ver in de meerderheid in de sectoren 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde'.

HOGER BEROEPSONDERWIJS (HBO) EN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (WO)

De profielkeuze bij HAVO/VWO, maar ook de sectorgroep keuze in SBO 4 bepaalt voor een deel de opleidingsrichting en de daarmee samenhangende sectorgroep keuze in het HBO en het WO. De traditionele verdeling naar sectoren/profielen en daarmee samenhangend het latere beroep kent nog grote segregatie tussen mannen en vrouwen. Nog steeds kiezen er veel vrouwen voor 'gezondheidszorg en welzijn', 'gedrag en maatschappij' en 'onderwijs'. En mannen voor 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde'.

Bij 'recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening' en 'dienstverlening' waarbij ingestroomd kan worden uit allerlei profielen, zijn de verschillen kleiner.

CONCLUSIE GENDERVERSCHILLEN ONDERWIJS

Er zijn duidelijke verschillen tussen jongens en meisjes en jonge mannen en vrouwen binnen het onderwijs op Curaçao. Deze verschillen manifesteren zich op verschillende momenten en niveaus binnen het onderwijssysteem.

Aan het begin van de schoolloopbaan en binnen het funderend onderwijs is er nog weinig verschil te zien tussen jongens en meisjes. Echter beduidend meer jongens dan meisjes stappen over op het speciaal funderend onderwijs. Na het funderend en het funderend speciaal onderwijs zet het grootste deel van de leerlingen de schoolloopbaan voort in het VSBO. De jongens zijn daar meer vertegenwoordigd dan de meisjes. Bij HAVO/VWO is dit net het omgekeerde.

In het eerste jaar van het VSBO start de leerling ofwel in de Basisvorming of wel in het arbeidsgericht onderwijs. Binnen het AGO zitten er opvallend meer jongens. Na de BAVO van het VBSO wordt er in het 3de jaar gekozen voor praktijkberoepsgerichte leerweg, praktijkkadergerichte leerweg of theoretisch kader gerichte leerweg. De scheiding tussen jongens en meisjes wordt groter, meer jongens dan meisjes kiezen voor een praktischere leerweg. In het derde jaar wordt er ook tussen HAVO/VWO een keuze gemaakt. Hier zien we een ondervertegenwoordiging van jongens in de HAVO en zeker in het VWO.

Het SBO kent ongeveer een gelijk aantal jonge mannen en jonge vrouwen. De jonge mannen zijn in de meerderheid bij SBO 1 tot en met SBO 3, de meisjes in SBO 4.

Bij het HBO/WO ontstaat een groot verschil tussen het aantal jonge mannen en jonge vrouwen. Veel meer jonge vrouwen volgen een opleiding op HBO/WO niveau dan jonge mannen.

Keuze voor sector/profiel/richting

In het 3de jaar van VSBO PBL/PKL/TKL dient er gekozen te worden voor een sector waarin de leerling zich gaat specialiseren. Bij de sectoren 'techniek' en 'zorg en welzijn' is er een genderstereotype keuze te zien, veel meer jongens dan meisjes kiezen 'techniek' en bij de sector 'zorg en welzijn', is het omgekeerde het geval. Bij de profielen van HAVO/VWO gebeurt bijna hetzelfde: een duidelijke meerderheid van meisjes is te zien bij 'cultuur en maatschappij' en 'natuur en gezondheid'. Hoewel de meisjes in de meerderheid zijn binnen de HAVO/VWO, kiezen nog steeds meer jongens dan meisjes voor het profiel 'natuur en techniek'.

De keuze voor een sector of profiel heeft ook invloed op de 'sectorgroep' keuze binnen het SBO en het HBO/WO. Er worden zowel in het SBO als in het HBO/WO nog genderstereotype keuzes gemaakt. Veel meer mannen dan vrouwen kiezen voor 'techniek' of 'informatica' en veel meer jonge vrouwen dan jonge mannen kiezen voor 'gezondheidszorg en welzijn'.

SAMENVATTING

In onderstaande tabel 1 valt een aantal zaken direct op:

Zowel in het funderend, voortgezet als het secundair beroepsonderwijs is de verdeling tussen jongens en meisjes, ofwel man en vrouw vrijwel gelijk.

Het aandeel jongens in het speciaal onderwijs is beduidend hoger dan het aandeel meisjes en het aandeel jonge mannen in het hoger en wetenschappelijk onderwijs is beduidend lager dan het aandeel meisjes.

De verdeling tussen jongens en meisjes in het funderend en voortgezet onderwijs is vrijwel gelijk, dit geldt ook voor de jonge mannen en jonge meisjes in het secundair beroepsonderwijs.

Tabel 1: Census 2023 schoolgaanden tot en met 24 jaar naar type onderwijs en verhouding man - vrouw		
	man	vrouw
Funderend onderwijs	49.2%	50.8%
Speciaal funderend onderwijs	67.5%	32.5%
Voortgezet onderwijs (VSBO/HAVO,VWO)	49.4%	50.6%
Secundair Beroepsonderwijs	50.2%	49.8%
Hoger beroeps en Wetenschappelijk onderwijs	39.1%	60.9%

Binnen het voortgezet onderwijs, tabel 2, zien we genderverschillen ontstaan. Uitzondering daarop is de eerste 2 jaar van de basisvorming van het VSBO waarin er nauwelijks verschil is.

Tabel 2: Voorgezet onderwijs naar onderwijsniveau en verhouding man-vrouw			
voortgezet onderwijs	niveau	man	vrouw
VSBO	Niet gespecificeerd	49%	51%
	AGO	62%	38%
	BAVO	52%	48%
	PBL	62%	38%
	PKL	53%	47%
	TKL	46%	54%
HAVO /VWO	BAVO	48%	52%
	HPVJ	43%	57%
	VPVJ	44%	56%
	HAVO	42%	58%
	VWO	35%	65%
	Bovenbouw HAVO/VWO	56%	44%

Zoals uit de cijfers valt af te leiden worden de genderverschillen in onderwijsloopbaan steeds groter. Hoe 'praktischer' van aard hoe meer jongens er deelnemen. De geobserveerde genderverschillen in het

SAMENVATTING

onderwijs kunnen niet worden toegeschreven aan een oververtegenwoordiging van één der seksen in de bevolkingscijfers.

De verschillen die ontstaan in het voortgezet onderwijs, zijn terug te zien in de verdere onderwijsloopbaan (tabel 3 en 4). Wat niet verrassend is, gezien de directe doorstroommogelijkheden naar het SBO 2-4⁸ of het HBO/WO.

Secundair beroepsonderwijs	niveau	man	vrouw
	SBO 1	52%	48%
	SBO 2	52%	48%
	SBO 3	56%	44%
	SBO 4	47%	53%
	SBO 2-4 (niet gespecificeerd)	47%	53%

Na het voorbereidend beroepsonderwijs blijft het aandeel mannen en vrouwen die doorstromen naar het SBO nagenoeg gelijk, hoewel het aandeel mannen hier iets groter is. Binnen SBO 1 t/m 3 zijn de mannen in de meerderheid, de vrouwen zijn oververtegenwoordigd in het SBO 4. De verschillen worden kleiner, er kan doorgestroomd worden binnen het SBO zelf en kan er op een ander niveau worden gestart dan men zou 'verwachten'.

Binnen het hoger en wetenschappelijk onderwijs (tabel 4) is het verschil in aandeel mannen versus vrouwen groot te noemen.

Hoger beroepsonderwijs en Wetenschappelijk onderwijs	niveau	man	vrouw
	HBO bachelor	41%	59%
	WO bachelor	35%	65%
	HBO/WO master	27%	73%

⁸ Het SBO 1 is een 'uitzondering' in deze. Dit type onderwijs vanaf het 18de jaar door iedereen zonder diploma of certificaat gevolgd worden. Uiteraard is de doorstroom voor leerlingen met een certificaat van het VSBO AGO en andere niveaus ongeacht leeftijd mogelijk.

SAMENVATTING

Veel meer vrouwen nemen deel aan deze onderwijsniveaus. De lijn hoe theoretischer de opleiding hoe meer vrouwen die zich al in het voorgezet onderwijs inzette, zet zich hier verder voort.

Gender en de keuze voor de richting binnen de opleiding

In de hoogste klassen van het VSBO en HAVO/VWO dient er een keuze te worden gemaakt voor respectievelijk een sector of een profiel. De keuze voor een sector of een profiel is één van de eerste stappen die gezet wordt voor de verdere loopbaan van de student en kan bepalend zijn voor het beroep wat later op de arbeidsmarkt zal gaan worden uitgevoerd.

Er worden nog steeds genderspecifieke keuzes gemaakt. Zoals in onderstaande tabel 5 is te lezen zijn de jonge mannen zowel in het VSBO als op HAVO/VWO oververtegenwoordigd in de sector 'techniek' en het profiel 'natuur en techniek'. In het VSBO zien we het omgekeerde bij de sector 'zorg en welzijn'. Bij HAVO/VWO is dit het geval voor met name 'natuur en gezondheid', maar ook in sterke mate bij 'cultuur en maatschappij'.

Bij de sector 'economie' en het profiel 'economie en maatschappij' is de verhouding tussen jonge mannen en vrouwen respectievelijk geheel in balans of beter in balans.

voortgezet onderwijs	sector/profiel	man	vrouw
	Economie	50%	50%
	Zorg en welzijn	21%	79%
	Techniek	78%	22%
	Economie en maatschappij	44%	56%
	Cultuur en maatschappij	27%	73%
	Natuur en gezondheid	25%	75%
	Natuur en techniek	57%	43%

SAMENVATTING

Binnen de te kiezen opleidingsrichtingen in het SBO, tabel 6, is er een duidelijke link waarneembaar met de keuze van de sectoren in het VSBO. De opleidingen binnen de sectorgroepen 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde' passen het beste bij de sector keuze 'techniek'. Jonge mannen zijn in deze sectorgroepen oververtegenwoordigd. Het omgekeerde is het geval bij 'gezondheidszorg en welzijn', waar de jonge vrouwen ver in de meerderheid zijn, wat ook te zien is bij de sector 'zorg en welzijn' in het VSBO.

Secundair beroepsonderwijs	Sectorgroep	man	vrouw
	Recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening	42%	58%
	Informatica	88%	12%
	Techniek, industrie, bouwkunde	84%	16%
	Gezondheidszorg en welzijn	12%	88%
	Dienstverlening	52%	48%

De profielkeuze bij HAVO/VWO, maar ook de sectorgroep keuze in SBO 4 bepaalt voor een deel de opleidingsrichting en de daarmee samenhangende sectorgroep keuze in het HBO en het WO, tabel 7. De traditionele verdeling naar sectoren/profielen en daarmee samenhangend het latere beroep kent nog grote segregatie tussen mannen en vrouwen. Nog steeds kiezen er veel vrouwen voor 'gezondheidszorg en welzijn', 'gedrag en maatschappij' en 'onderwijs'. En mannen voor 'informatica' en 'techniek, industrie en bouwkunde'.

HBO/WO	Sectorgroep	man	vrouw
master	Onderwijs	11%	89%
	Gedrag en maatschappij	22%	78%
	Recht, administratie, handel en zakelijke dienstverlening	33%	67%
	Informatica	81%	19%
	Techniek, industrie, bouwkunde	85%	15%
	Gezondheidszorg en welzijn	26%	74%
	Dienstverlening	40%	60%

VERVOLGVRAGEN

Dat er een duidelijk verschil is tussen jongens en meisjes in de onderwijsloopbaan moge duidelijk zijn.

Verdere analyses zouden kunnen zijn:

- Zijn er verschillen te zien bij vroegtijdig schoolverlaters?
- Hoe zit dit met de NEETS (Not in education or in employment)?
- Heeft het sociaal milieu een bepalende invloed op de start van de onderwijsloopbaan in het voortgezet onderwijs en daarmee samenhangend of er in het verdere onderwijstraject dan toch weer verschillen zichtbaar worden tussen de seksen?
- Zijn er overeenkomsten te zien tussen het opleidingsniveau van de ouders en van de kinderen?
- Hebben deze richting keuzes mede invloed op de positie op de arbeidsmarkt? En op het inkomen? Hoe verhoudt zich dit tot de gender gap in inkomen?
- Wie stroomt er door maar doet dit niet op Curaçao?
- Zijn er verschillen te zien in onderwijsloopbaan tussen kinderen uit éénouder gezinnen en gezinnen waarbij bij ouders aanwezig zijn?

Central Bureau of Statistics Curaçao